

סוגרים שבוע

מספרים ש...

ההבדל ביני לבינו

כשהתעוררה גברת בלום בבוקרה של אותה שבת, אמרה לבעלה כי בקרוב מאוד יהיה עליהם למהר לבית החולים. היא היתה בחודש התשיעי להריונה והרגישה שצירי הלידה שלה מתחילים. היא ביקשה ממנו לשוב מבית הכנסת עוד לפני תום התפילה כדי שיוכלו לנסוע. הוא הלך לבית הכנסת, אך יצא מיד לאחר אמירת 'קדושה' של תפילת מוסף, ונחפז לשוב הביתה. בשעה שהסיר את טליתו, הבחין באדם נוסף מן העבר השני המסיר אף הוא את טליתו ומניחה במקומה. 'אה, מה קורה עם אנשים', הרהר מר בלום לעצמו, 'למה הוא לא יכול לחכות עד סוף התפילה? מדוע הוא כה ממהר? החמין ימתין לו עשר דקות נוספות...'. כשהגיע מר בלום לבית החולים בלווית אשתו, את מי אתם חושבים שהוא פגש שם?...

הטלפון בבית המרקחת צלצל. הרופא היה מעבר לקו. הוא תבע לדעת מדוע סיפקה הרוקחת תרופה שונה מזו שנרשמה על ידו. הרוקחת התנצלה ובתמורה זכתה להרצאה ארוכה על עד כמה חשוב לדייק במתן התרופה במרשם, האחריות הציבורית וכו'. מאוחר יותר, נברה הרוקחת בערמת המרשמים כדי למצוא את המרשם המדובר. להפתעתה, גילתה שהיא אכן סיפקה את התרופה הרשומה במרשם. מסתבר, שהרופא עצמו רשם את התרופה השגויה. מתוך סקרנות, טלפנה לרופא והסבירה לו את המצב. 'אה, טוב, כל אחד יכול לטעות', באה התשובה הקלילה מעבר לקו. (מתוך "הצד השני של הסיפור")

פיתחים שולחן שאלות לדיון משפחתי

* **במי הכול תלוי** - 'ה' יִלְוֶנָה לָכֶם וְאַתֶּם תִּזְוָרוּשִׁין" (יד, יד) – מה היחס בין מה שקובע ועושה הקב"ה לבין מה שתלוי בנו? האם כאשר אני לא מוצא עבודה או בת זוג או נכשל במבחן או בטסט זה בגלל שכך נגזר משמים או שזה תלוי בי? באילו מצבים בחיים אדם יכול לומר "זה לא תלוי בי, הכדור נמצא במגרש של ריבוננו של עולם ואני מפסיק להשתדל"?

* **"רק לצעוק אל ה'"** - 'וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה בַּיּוֹם הַהוּא תִצְעַק אֵלַי דְּבַר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּסְעוּ" (יד, טו) – מתי אנחנו מתפללים באמת בכוונה ו'צועקים אל ה'', האם דווקא כשקורה לנו אסון? ברגעים של שמחה? גם בסתם יום של חול? האם התפילה שבבילנו היא דיבור אל ה' או קריאת הטקסט שכתוב בסידור? למה?

מתוך הפרשה

תקציר הפרשה: השבועות הראשונים שלאחר יציאת מצרים: מסע ישראל ממצרים בליווי עמוד אש וענן * פרעה והמצרים מתחרטים ורודפים אחריהם * בני ישראל נבהלים וצועקים אל ה' * קריעת ים סוף ושירת הים * המסעות מים סוף למדבר סיני * ירידת המן והשליו, מלבד בשבת * מלחמת עמלק.

להמתיק את המר במר

זמן קצר אחרי הנס המדהים של קריעת ים סוף, מגיעים בני ישראל למדבר שור, והמצואות המרה טופחת על פניהם. הם צועדים שלושה ימים במדבר, ואין מים לשתות. כשהם מגיעים לְמֶקְרָה הם אומנם מגלים שם מים, אבל... מְרִים ובלתי ניתנים לשתיה. התוצאה: "וַיִּלְלוּ הָעָם עַל מִשֶּׁה לְאָמַר: 'מַה נִּשְׁתָּה?'. משה פנה לקב"ה ומשמים מגיעה התגובה הבאה: "וַיֹּרְהוּ ה' עֵץ וַיִּשְׁלַךְ אֶל הַמַּיִם וַיִּמְתְּקוּ הַמַּיִם" (שמות טו, כד-כה). מתרחש נס מיוחד והמים המקולקלים נעשים ראויים לשתיה.

הרמב"ן מעיר שהניסוח של התורה כאן מוזר. "וַיֹּרְהוּ ה' עֵץ". לכאורה היה צריך לכתוב "וַיֹּרְאֵהוּ ה' עֵץ" – ה' הראה למשה עץ שאותו יש להשליך אל המים. מה פשר השימוש בלשון 'וַיֹּרְהוּ' שמשמעה לימוד והוראה?

מדרש תנחומא עונה תשובה מפתיעה: "הורוה ולימדהו דרכו של הקב"ה, שהוא ממתיק המר במר". כלומר, מה שהתרחש במרה היה הרבה מעבר לפתרון נקודתי של מצוקת המים. בכך שמשה השליך עץ מר לתוך המים ובזכות זה הפכו מתוקים, לימד הקב"ה את עמו יסוד חשוב על הדרך בה הוא מנהל את המציאות.

דרך העולם היא שלא תמיד האדם ימלקך דבשי. אין אחד שלא נתקל במהלך החיים בקשיים ואפילו הסתבכויות ונפילות. אנחנו נושאים תפילה לה' שיחלץ אותנו מהמצר ויישלח ישועה, אך לפעמים דווקא אז הדברים מסתבכים יותר, ונדמה שתפילתנו הושבה ריקם.

התורה מלמדת אותנו כאן שדרכו של הקב"ה שהוא 'ממתיק את המר במר'. גם אם נדמה לנו שהיה עדיף שדברים יקרו אחרת, שהכול יהיה קל ופשוט, זה לא בהכרח נכון. במבט עליון הצופה אחרית מראשית, לעיתים טוב וכדאי יותר שדברים יקרו דווקא בדרך שנראית מסובכת וקשה. לא פעם מתברר שדווקא מתוספת המרירות צומחת הישועה.

כך גילה למשל יוסף, אותו נער שאחיו בגדו בו ומכרו אותו לעבד במצרים ובסופו של דבר הצעד הזה הוביל אותו אל כס המלוכה ולהצלחה של המוני אנשים מרעב.

כך ראתה יוכבד שנאלצה להיפרד בוכייה מתינוקה על גדת היאור, אך בסוף התברר שדווקא משם הגיע ישירות לגדול בבית המלוכה מוגן ובטוח.

זה המסר שלימד ה' את בני ישראל בצאתם ממצרים. **האם אנחנו יכולים ללמוד ממנו גם לחיים שלנו?**